

РЕЦЕНЗИЈА

**НА РАКОПИСОТ „ХРВАТСКА КНИЖЕВНОСТ“ ОД ПРОФ. Д-Р ЛУСИ
КАРАНИКОЛОВА-ЧОЧОРОВСКА, ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр. 1902-44/16 од 117. редовна седница на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет одржана на 4.2.2015 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- проф. д-р Виолета Димова, Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип,
- проф. д-р Јованка Денкова, Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис со наслов „Хрватска книжевност“ од проф. д-р Луси Караниколова-Чочоровска наменет за студентите од прв циклус студии на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет во Штип го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Ракописот од проф. д-р Луси Караниколова-Чочоровска понуден како учебник со наслов „Хрватска книжевност“ за објавување во електронска форма на веб-страницата на Универзитетот „Гоце Делчев“, Штип, се однесува на предметот Хрватска книжевност, со седмичен фонд на часови 2+2+2 за студентите од Катедрата по македонски јазик и книжевност на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ Штип.

Учебникот по Хрватска книжевност е работен во согласност со Предметната програма за предметот Хрватска книжевност, што се слуша во шестиот семестар. Авторот на почетокот од учебникот ја нуди предметната програма, според која и е изработена содржината на овој труд. Од вака понудената Предметна програма и од содржината на ракописот очигледно е дека авторот се придржувал стриктно до наставната програма предвидена за предметот Хрватска книжевност.

Учебникот по Хрватска книжевност брои 102 страници, А4 формат, содржи вовед и 14 поглавја, од кои првото е посветено на илиризмот или уште т.н. хрватска народна преродба, а другите 13 на 13 автори од новата хрватска книжевност. Во тие 13 автори е вброен и еминентниот хрватски поет, прозаист и критичар Антун Густав Матош, инаку првиот и најзначаен претставник на хрватската модерна. Учебникот содржи и 13 електронски фотографии од авторите што се предмет на изучување, подолг список на користена литература и најпосле, кратки биографски податоци за авторот Луси Караниколова-Чочоровска.

Хронолошки, најнапред се обработува периодот на хрватската национална преродба познат како илиризам, а потоа и нејзиниот лидер Људевит Гај. Од него, пред студентите се става на увид и можност за анализа неговата песна – будница „Хорватов слога изјединење“.

Следува приказ на животот и творештвото на Станко Враз преку неговата стихозбирка во четири пеења „Гулабии“, во која се преплетуваат љубовниот и таковинскиот мотив.

Австрискиот генерал, поетот Петар Прерадовиќ, се изучува со повеќето циклуси поезија (љубовна, патриотска, рефлексивна), а се анализира песната „Патник“.

Натурализираниот Хрват со грчко потекло Димитрија Деметар, како основоположник на хрватската драма и театар се изучува со трагедијата за илирската кралица „Теута“. Притоа, студентите се запознаваат и со историската предлошка на оваа драма.

Иван Мажураниќ се изучува со приказ на неговото творештво и со обемен осврт и анализа на епската поема „Смртта на Смаил-ага Ченгик“. Притоа, се укажува и на исклучителните стилски вредности на ова дело, кое е вброено во редот на најуспешните од епохата на романтизмот во историјата на јужнословенските литератури, се разбира заедно

со нашиот Григор Прличев и поемата „Сердарот“ и со „Горски венец“ на Петар Петровиќ Његош.

Хрватскиот реализам се изучува најнапред со неговиот зачетник, Аугуст Шеноа и тоа со задолжителна анализа на романот „Златаревото злато“, како и со приказ на многузначајниот негов роман „Селанска буна“. Исто така, Шеноа се изучува и со неговата поезија.

Следува Анте Ковачиќ и неговиот обемен и многузначаен за хрватскиот реализам роман „Во регистратурата“.

Евгениј Кумичиќ, кој во хрватската литература од 19 век се смета и за основоположник на натурализмот се изучува со приказ на целото негово творештво, а со анализа на романот „Госпоѓа Сабина“.

Ксавер Шандор Ѓалски се изучува со анализа на неговата „збирка раскази кои прават целина“ - „Под старите кровови“.

Особено внимание се посветува на анализата на творештвото на хрватскиот писател, шумар по професија, Јосип Козарац, а најмногу на неговата раскажувачка проза, која ја имаме и во македонски превод од Атанас Вангелов од 1977 година.

Следува изучувањето на писателов Вјенцислав Новак со неговиот роман „Последните Стипанчиќевци“, кои го прикажуваат смртта на хрватската феудална аристократија, преку претставување на животот на едно семејство од градот Сењ.

Се изучува и големиот хрватски поет, претставник на хрватскиот реализам Силвие Страхимир Кранчевиќ со увид во неговото поетско творештво и со анализа на неколку негови песни.

Последен се изучува основоположникот и главен претставник на хрватската модерна Антун Густав Матош, така што повеќе внимание ќе се посвети на неговата поезија, додека неговата раскажувачка проза се изучува во преглед.

ЗАКЛУЧОК

Ракописот на проф. д-р Луси Караниколова-Чочорвска со наслов „Хрватска книжевност“ што е понуден за објавување како универзитетски учебник претставува сериозно изработен труд, методски и методолошки, во кој на еден системски и хронолошки начин се понудени историско-книжевните и естетско-литерарните аспекти на најрепрезентативните автори на Новата хрватска литература. Очигледно е дека авторот подолг период се занимава со литература, така што содржините се главно искусствено пренесени. Авторот не се колеба да посочи дека во оформувањето на овој учебник користела материјали од нејзините студентски денови и секако, боагата критичко-теориска и теоретска литература.

Содржините на ракописот се концизни, во нив е застапен неопходниот материјал за совладување на хрватската книжевност, така што по таков начин и студентите се поттикнуваат на дополнителна литература и потемелно совладување на оваа јужнословенска книжевност.

Учебникот по Хрватска книжевност во голема мера ќе им помогне на студентите за совладување на содржините по предметот Хрватска книжевност.

Врз основа на наведените и образложени факти за содржината на универзитетскиот учебник со наслов „Хрватска книжевност“, Рецензентската комисија заклучува дека овој труд на проф. д-р Луси Караниколова-Чочорвска во целост ги исполнува критериумите за објавување на универзитетски учебници и наставни помагала предвидени со Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Поради тоа, како членови на Рецензентската комисија, со задоволство им предлагаме на членовите на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет во Штип да го прифатат овој труд за објавување во е-библиотеката на веб-страницата на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип како учебник по предметот Хрватска книжевност.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Виолета Димова, с.р.
Проф. д-р Јованка Денкова, с.р.